

THE REPUBLIC OF UGANDA

**MINISITULE Y'EBYOBULIMI
AMAKOLERO N'OBUVUBI**

**OKULAMBIKA ABALIMI MU BIBIINA
BYABWE**

POLOJEKITI ETUMBULA EBIBIINA BY'ABALIMI (ACDP)

ENDAGIRIRO

AMANNYA.....	iii
OBUBONERO N'AMAKULU GAABWO.....	iv

ESSOMO 1

ENGERI EBIBIINA BY'ABALIMI GYE BIYIMIRIDDE MU BITUNDU ABANTU GYE BAWANGAALIRA N'OKUTEGEERA ACDP.....1

Olutuula 1.1 Ekibiina ky'abalimi kye kki?.....	2
Olutuula 1.2 Lwaki ebibiina by'abalimi bikulu.....	4
Olutuula 1.3 Ebibiina by'abalimi biyimiridde bitya mu bitundu gye babeera.....	6
Olutuula 1.4 Okutegeera engeri ACDP gy'ekolamumubibiina by'abalimi.....	8
Olutuula 1.5 Ebigobererwa mu kulondamu abalimi mu bibiina bya ACDP.....	8

ESSOMO 2

OKULONDOBA BA MMEMBA AB'ENKIZO N'EBIROWOOZO BYA BIZINENSI.....11

Olutuula 2.1 Okulondoba ba mmemba ab'enkizo.....	12
Olutuula 2.2 Okunnyonnyola ekirowoozo kya Bizinensi.....	17

ESSOMO 3

AMANNYA AMAFUNZE

ACCE	Ekibiina ky'ekitundu ekirina kye kikola
ACDP	Ekibiina ekikulaakulanya obulimi
AO	Omulimisa
ATAAS	: Obuweereza bwa tekinologiya mu byobulimi
CBF	Omulungamua asangibwa mu kitundu
CDO	Avunaanyizibwa ku nkulaakulana y'ekitundu
DCDO	Omukungu wa district avunaanyizibwa ku nkulaakulana
DCO	Omukungu wa district avunaanyizibwa ku by'obusuubuzi
DLG	Gavumenti ey'ebitundu ku district
DPO	Omukungu avunaanyizibwa ku bikolebwa mu district
EVMA	Enkola ya e-voucher
FG	Ekibiina ky'abalimi
FID	Ekitongole ekikulaakulanya eby'obulimi
FO	Farmer Organisation
HLFO	Ekibiina ky'abalimi ku ddaala erya waggulu
IDE	Omukugu mu bibiina by'enfuna
IDO	Omukungu ovunaanyizibwa ku nkulaakulana mu kibiina
MAAIF	Minisitule y'ebyobulimi Amakolero n'obuvubi
MEL	Okulondoola n'okuyiga
PCU	Ekitongole ekikwanaganya polojekiti
RPO	Rural Producer Organisation
TOT	Okutendeka abatendes
UBA	United Bank for Africa
UCA	Ekitongole ky'obwegassi ekya Uganda

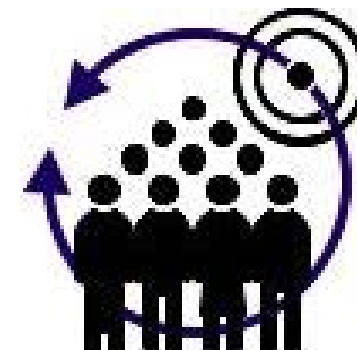
OBUBONERO N'AMAKULU GABWO

Akabonero k'essaawa kalaga obudde ekinaakolebwa we kiteeberezebwa okukolebwa

Akabonero kano kalaga empangi n'obubaka obunaasomerwa ekibiina

Akabonero kano kalaga okukubaganya ebirowoozo mu kibiina

Akabonero kano kalaga nti eky'okukola kitandika n'emitendera egirina okugobererwa girina okusomebwa mu mwanguka eri ekibiina era gigobererwe

Omulungamya by'agoberera

Ebibiina by'abalimi bisengekeddwa mu bitundu bisatu okusenziira ku polojekiti ya ACDP ng abwe binnyonnyoddwa wammanga;

i. Ekibiina ky'abalimi

kiba kitanyiddwa mu mateeka nga kikolera ku ddaala ly'ekyalo.nga kirina ma mmemba abamanyiddwa obulungi ate ng aba nnakyewa nga balina obukulembeze obulonde n'ensengeka etegeerekeka, nga beenyigira mu bulimi (okulima n'okukungula ebirime, okubikuuma oluvannyuma lw'okukungula,okubigattako omutindo n'okubinoonyeza akatale okusobola okwongerera ku nnyingiza y'amaka era n'okufuna obulamu obulungi.

Ebiraga ekibiina ky'abalimi:

- Okuba n'ekiwandiiko ekituufu ekiraga okuwandiisibwa nga kiva ku ggombolola oba ku district oba byombi.
- Nga kirimu ba mmemba wakati wa 15 ne 20
- Nga kirina Ssemateeka.
- Nga kirina olukiiko olufuzi olwalondebwa nga Ssemateeka bw'alambika.
- Obukakafu bw'enkiiko ezituula ez'abakulembeze n'ezabantu bonna.
- Ba mmemba b'ekibiina ky'abalimi ekimu balina okuba nga b

Olutuula 1.4

OKUTEGEERA ENGERI ACDP GY'EKOLAMU MU BIBIINA BY'ABALIMI

Obudde: Eddakiika 15

Omulungamya awa obubaka okukwata ku ACDP:

Omulungamya yekkaanye;

- Annyonyole engeri ACDP gy'ekola n'ebibiina
- Annyonnyole mu bujjuvu ebintu ebiyinza okufunibwa okuyita mu nkola ya E-voucher
- Okutendekebwa okufunibwa
- Annyonnyola obuyambi obuweebwa ACDP okuwagira okusiga ensimbi mu kukuuma ebirime oluvannyuma lw'okukungula

1.4.1 Okunnyonnyola enkola ya ACDP n'ebibiina by'abalimi

Ebibina by'abalimi mu byalo (RPOs wakati w'ebibiina bisatu ne kkumi),ACDP by'ewaayo;mulimu okukungula ebintu mu bungi n'okuzuula obutale, okukuuma ebirime nga bimaze okukungulwa,okuwagira okutendeka abalimi ng'ewaayo obuyambi.

- i. Kirina okuba n'obukakafu nti kyawandiisibwa era nga kisaanidde okubeera mu ntegeka za ACCE oba RPO
- ii. Kirina okuba nga kyawandiisibwa mu ofisi y'ebikungulwa oba ku ggombolola
- iii. Kirina okuba nga kikola era nga kituusa obuweereza eir ba mmemba

2 Obukulembeze Obulungi

- i. Ekitabo omuli amannya ga ba mmemba
- ii. Ssemateeka w'ekibiina
- iii. Ba mmemba abasoba mu ataano ku buli kikumi nga basasudde obwa mmemba
- iv. Olukiiko olufuzi nga lujjuvu era nga luliwo mu mateeka
- v. Omukululo omulungi mu b'omukago n'abantu b'ekitundu
- vi. Kirina okuba n'obukakafu obulaga nti ba mmemba bakkirizza okwetaba mu ntegeka za ACDP
- vii. Bw'eba ACCE,erina okukwatagana n'amateeka ga kyo (obwannanyini, n'emiganyulo)

3 Okuba nga kikola mu by'ekisuubuzi

- i. Nga kyenigira mu kufulumya ebirime ku lwa ACDP
- ii. Nga kirina ebiwandiko ng'ebiteesebwa mu nkiko n'obitabo bwa alisiiti
- iii.

<

Omulungam

- Akkiriza e

Omulungamy yekkaanye

Kikulu okumanya nti eky'okukola ekirondeedwa okuva mu bisinga okuleeta ebizibu naye si mu bivaamu. Mu kyokulabirako ekyo mu nkola y'obulimi ennungi ey'ebyenfuna n'okubikwanaganya n'ebifo awali ensigo, kijja kutumbula amakungula g'ebijanjaalo. Kino kijja kutumbula omuwendo oguteekebwa ku katale, n'emmere era kitutuuse ku kigendererwa ky'okulongoosa eby'enfuna mu maka era kirongoose embeera z'amaka gaffe.

Muyogeeyoge!

**Ekirowoozo kya bizinensi kyaffe kye
ky'okutumbula amakungula n'obungi
bw'ebijanjaalo.**

<

O

